

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	5
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR LİSTESİ	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

6102 SAYILI TTK ÇERÇEVESİNDE NAVLUN SÖZLEŞMESİ, ULUSAL VE ULUSLARARASI KAYNAKLARDA TAŞIYANIN SORUMLULUĞU VE TTK'DA YER ALAN MUTLAK SORUMSUZLUK HALLERİ

1. NAVLUN SÖZLEŞMESİ, NİTELİĞİ VE KURULMASI	19
A. Navlun Sözleşmesi	19
B. Navlun Sözleşmesinin Niteliği	20
C. Navlun Sözleşmesinin Kurulması	22
2. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI	22
A. Genel Olarak	22
B. Taşıma Taahhüdü	23
C. Eşya	24
D. Taşımada Deniz Yolunun Kullanılması	26
E. Taşımanın Gemi İle Yapılması	27
F. Eşyanın Taşıyanın Zilyetliğine Geçmesi	28
G. Taşımanın Bir Navlun Karşılığında Yapılması	29
3. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE İLGİLİLERİ	30
A. Genel Olarak	30
B. Navlun Sözleşmesinin Tarafları	30
I. Taşıyan	31
a. Asıl Taşıyan-Alt Taşıyan	32

b. Akdi Taşıyan-Fiili Taşıyan	33
II. Taşıtan	35
C. Navlun Sözleşmesinin İlgilileri	36
I. Yükleten	37
II. Gönderilen	38
4. NAVLUN SÖZLEŞMESİNİN TÜRLERİ	39
A. Genel Olarak	39
B. Çarter Sözleşmesi	40
I. Yolculuk Çarteri Sözleşmesi	40
II. Zaman Çarteri Sözleşmesi	41
C. Kırkambar Sözleşmesi	42
5. TAŞIYANIN SORUMLULUĞU	43
A. Genel Olarak	43
B. Uluslararası Düzenleme ve Konvansiyonlarda Taşıyanın Sorumluluğu	45
I. Harter Act	45
II. La Haye Kuralları	46
III. Visby Kuralları	51
IV. Hamburg Kuralları	53
V. Rotterdam Kuralları	56
C. Türk Hukukunda Taşıyanın Sorumluluğu	58
I. Genel Olarak	58
II. 6098 sayılı TBK Çerçevesinde Taşıyanın Sorumluluğu	61
a. Yanlış Konişmento Düzenlenmesinden Sorumluluk	61
b. Navlun Sözleşmesinin İfa Edilmemesinden Sorumluluk	63
c. Taşıyanın Sorumluluğunu Doğuran Diğer Sebepler	63
III. 6102 sayılı TTK'da Taşıyanın Sorumluluğu	64
a. Genel Olarak	64
b. Geminin Başlangıçta Denize, Yüke ve Yola Elverişsizliği	65
c. Eşyanın Zıya, Hasara Uğraması veya Geç Teslimi	69
d. Yükün İzinsiz Olarak Başka Bir Gemiye Yüklenmesi ve Aktarılması	74
e. Yükün İzinsiz Olarak Güvertede Taşınması	75
f. Haklı Sebep Olmaksızın Rotadan Sapma	77

g. Taşıyanın Üçüncü Kişilerin Fiillerinden Dolayı Sorumluluğu	79
aa. Taşıyanın Adamlarından Dolayı Sorumluluğu	79
bb. Fiili Taşıyan ve Adamlarından Dolayı Taşıyanın Sorumluluğu	81
6. SORUMLULUKTAN KURTULMA HALLERİ	83
A. Genel olarak	83
B. Mutlak Sorumsuzluk Halleri	84
I. Geminin Sevki ve Başkaca Teknik Yönetimindeki Kusur	84
II. Yangın	86
III. Denizde Kurtarma	88
IV. Eşyanın Cins ve Değerinin Kasten Yanlış Bildirilmesi	90

İKİNCİ BÖLÜM

MUHEMEL SORUMSUZLUK HALLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI, ULUSAL VE ULUSLARARASI KAYNAKLARDA TAŞIYANIN MUHEMEL SORUMSUZLUK HALLERİ

1. GENEL OLARAK	93
2. MUHEMEL SORUMSUZLUK HALLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI VE ULUSLARARASI KONVANSİYONLARDAKİ YERİ	94
A. Muhtemel Sorumsuzluk Hallerinin Ortaya Çıkışı	94
B. Uluslararası Düzenleme ve Konvansiyonlardaki Yeri	97
I. Harter Kanunu	97
II. La Haye Kuralları	100
III. Hamburg Kuralları	106
IV. Rotterdam Kuralları	109
3. TÜRK HUKUKUNDA MUHEMEL SORUMSUZLUK HALLERİ	112
A. Tarihi Gelişim	112
B. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda Muhtemel Sorumsuzluk Hallerinin Düzenlenişi	115
I. Genel Olarak	115
II. 6762 Sayılı eTTK ile 6102 Sayılı TTK Düzenlemeleri Arasındaki Farklılıklar	117
III. Düzenlemenin Hüküm İfade Ettiği An	120
IV. Düzenlemenin Kapsamı	121

C. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanundaki Düzenlemenin İçeriği	123
I. Kusursuz İfa Engeli Niteliğindeki Sorumsuzluk Halleri	123
a. Denizin veya Gemi İşletmesine Elverişli Diğer Suların Tehlike ve Kazaları ...	123
aa. Hüküm İle İlişkilendirilen Kavramlar	123
i. Mücbir Sebep ve Tehlike ve Kaza	127
ii. Mürettebatsız Gemiler ve Tehlike ve Kaza	134
bb. Tehlike ve Kazaların Muhtemel Sorumsuzluk Hali Olması Bakımından Sınırları	138
i. Geminin Sefere Elverişsizliği	139
ii. Çatma	141
iii. Ticari Kusur ve Baratarya	143
iv. Sapma	144
b. Harp Olayları, Karışıklık ve Ayaklanmalar, Kamu Düşmanlarının Hareketleri, Yetkili Makamların Emirleri veya Karantina Sınırlamaları	145
aa. Harp Olayları	145
bb. Karışıklık ve Ayaklanmalar	149
cc. Kamu Düşmanlarının Hareketleri	151
i. Deniz Haydutluğu ve Korsanlık	152
aaa. Deniz Haydutluğu Kavramı	153
bbb. Korsanlık Kavramı	156
ccc. Uygulanacak Hüküm	157
dd. Yetkili Makamların Emirleri	158
ee. Karantina Sınırlamaları	160
c. Mahkemelerin El Koyma Kararları	161
aa. Gemiye İlişkin Mahkeme Kararları	162
i. Geminin İhtiyati Haczi	163
ii. Geminin İcrai Haczi	165
iii. Geminin İhtiyati Tedbiri	165
bb. Eşyaya İlişkin Mahkeme Kararları	167
d. Grev, Lokavt Veya Diğer Çalışma Engelleri	168
II. Yükle İlgilinin Neden Olduğu Sorumsuzluk Halleri	171
a. Yükleten, Taşıtan ve Eşyanın Maliki ile Bunların Temsilcilerinin ve Adamlarının Fiil veya İhmalleri	171

b. Ambalajın Yetersizliği	174
c. İşaretlerin Yetersizliği	178
III. Eşyaya İlişkin Sorumsuzluk Halleri	180
a. Hacim veya Tartı İtibarıyla Kendiliğinden Eksilme veya Eşyanın Gizli Ayıpları ya da Eşyanın Kendisine Özgü Doğal Cins ve Niteliği	180
aa. Hacim veya Tartı İtibarıyla Kendiliğinden Eksilme	181
bb. Eşyanın Gizli Ayıpları	184
cc. Eşyanın Kendisine Özgü Doğal Cins ve Niteliği	185

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TAŞIYANIN MUHTEMEL SORUMSUZLUK HALLERİNİN EMREDİCİ NİTELİĞİ VE İSPAT

1. GENEL OLARAK	187
2. MUHTEMEL SORUMSUZLUK HALLERİNİN EMREDİCİ OLARAK DÜZENLEMESİ	189
A. Uluslararası Düzenleme ve Konvansiyonlarda Emredici Nitelik	189
B. Türk Hukukunda Emredici Nitelik	194
I. Genel Olarak	194
II. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda Emredici Nitelik	196
3. MUHTEMEL SORUMSUZLUK HALLERİNDE İSPAT	200
A. Uluslararası Düzenleme ve Konvansiyonlarda İspat	200
B. Türk Hukukunda İspat	206
I. Genel Olarak	206
II. 6102 Sayılı Kanunda İspat	208
III. İspat Yükünün Dağılımı	208
a. Muhtemel Sorumsuzluk Hallerinde Özel Karinenin Ortaya Konulması	208
aa. Akdi Taşıyanın İspat Külfeti	210
bb. Fiili Taşıyanın İspat Külfeti	215
cc. Taşıyanın Adamlarının İspat Külfeti	216
b. Yükle İlgililerin İspat Külfeti	217
c. Yükle ilgilinin İspat Yükümünü Yerine Getirmesinden Sonraki Durum	219
aa. Akdi Taşıyanın İspat Külfeti	219
bb. Fiili Taşıyanın İspat Külfeti	220

cc. Taşıyanın Adamlarının İspat Külfeti	221
dd. Sözleşme Dışı İstemlerde İspat	221
C. Taşıyanın Sorumlu Olduğu Bir Olayın Etkisi	223
D. Sebeplerin Birleşmesi	224
I. Genel Olarak	224
II. Düzenlemenin Kökeni ve eTTK'daki Durum	225
III. TTK'daki Düzenleme	226
IV. Mutlak Sorumsuzluk Hallerinin Varlığı	229
SONUÇ	231
KAYNAKÇA	235